

## NOVE PRIDOBITVE *NEW ACQUISITIONS*

### TRI PUSTNE OPRAVE RAVENSKIH PUSTOV

Adela Pukl

263

Sodelovanje Slovenskega etnografskega muzeja z Ravensko fantovščino (kot se imenuje danes) se je začelo že v šestdesetih letih dvajsetega stoletja, ko je leta 1963 muzej odkupil naglavno masko ta grdega pustne skupine Ravenski pust. Pustna šega Ravenski pust je bila podrobneje opisana ob vpisu skupne enote<sup>1</sup> Drežniški in Ravenski pust v Register nesnovne kulturne dediščine Slovenije. Ravenski pust je pustna šega in prireditev v vaseh Drežniške Ravne, Jezerca in Magozd. Drežniški pust je v sosednji vasi Drežnica s podobnimi elementi. Drežniški in Ravenski pust sta bila 12. 4. 2014 razglašena za nesovno kulturno dediščino državnega pomena.<sup>2</sup> Gre za dve fantovski skupnosti, ki pod Krnom ohranjata pustno šego, sami izdelujeta maske in skrbno bdita nad lastno dediščino. Zaradi redkosti, kontinuitete in posebnosti je bila to za muzej izredna priložnost, da smo lahko odkupili celotne pustne oprave Ravenskih pustov, v katere se lahko oblečejo le neporočeni fantje iz omenjenih vasi.



Maska ta grdega, šestdeseta leta 20. stoletja (foto: Žiga Rehar, 2019)

<sup>1</sup> Slovenski etnografski muzej od leta 2011 opravlja naloge Koordinatorja varstva nesovne kulturne dediščine v Sloveniji in skrbi za pripravo vpisov v nacionalni Register nesovne kulturne dediščine. Drežniški in Ravenski pust sta bila 26. 4. 2012 vpisana kot ena enota.

<sup>2</sup> <<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1777>> [19. 11. 2019].

## Ta grd

Naglavno masko ta grdega je med letoma 1985 in 1990 izdelal Marjan Skubin. Izdelave mask se je naučil pri znanem izdelovalcu mask Antonu Bizjaku.<sup>3</sup> Obleka (srajca, kožuh, hlače ...) je bila izdelana leta 2012. Obleke morajo pogosteje obnavljati oz. menjati, saj se hitreje obrabijo. Celotna pustna oprava je bila v uporabi do leta 2019.

Pustna oprava ta grdega je sestavljena iz naglavne maske, izdelane iz svetlega enobarvnega kožuha in lesene larfe, kariraste srajce z odrezanimi in na trakove narezanimi rokavi, kožuha (brezrokavnik iz svetle enobarvne kože), hlač z našitimi trakovi iz blaga različnih vzorcev in barv, vrvi, na katere je pritrjen velik zvonec, dveh s pepelom napolnjenih nogavic in moških visokih pohodnih čevljev.

264



Maska ta grdega, osemdeseta leta 20. stoletja (foto: Anja Jerin, 2019)

## Ta lep in ta lepa

Celotni pustni opravi ta lepega in ta lepe sta bili izdelani leta 2011. Po pripovedovanju predstavnikov Ravenske fantovščine je bilo to prelomno leto, ko so za sprevod ta lepih izdelali nove maske po najstarejših slikah iz njihovega arhiva. Ob predaji so zapisali: »Nove maske smo izdelali saj se je pustovanje iz leta v leto bolj 'moderniziralo' in ker bi se s tem v prihodnosti vse bolj izgubljal dejanski pomen pustovanja oziroma tradicija. Odločili smo se, da gremo korak nazaj in pričenmo predstavljati pust kakor je nekoč bil ter s tem omogočimo ohranjanje dediščine tudi v prihodnje.«<sup>4</sup> Celotni pustni opravi sta bili v uporabi do leta 2019.

Pustna oprava ta lepega je sestavljena iz belega klobuka z rdečim trakom, rdečo rožico in tančico, ki sega čez obraz, črnih hlač, ki imajo po dolžini všito

<sup>3</sup> Po pripovedovanju predstavnikov Ravenske fantovščine naj bi bil Anton Bizjak tudi avtor najstarejše znane maske Ravenskega Pusta, ki jo hranijo v Tolminskem muzeju.

<sup>4</sup> Zapis predstavnikov Ravenske fantovščine ob predaji mask spomladi 2019.

karirasto blago (enako kot ima ta lepa krilo), modre kravate, bele moške srajce, črnih damskih rokavic (enake ima ta lepa) in usnjenih moških čevljev.

Pustna oprava ta lepe je sestavljena iz belega klobuka z oranžnim trakom in tančico, ki sega čez obraz, dolgega karirastega krila, bele bluze z drobnim komaj vidnim potiskom, velikega belega nedrčka, ki je dobro podložen z bordojsko rdečim blagom, črnih damskih rokavic in usnjenih moških čevljev.



Ta lep in ta lepa v pustnem sprevodu (foto: Adela Pukl, 2019)